

Секція 1. РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ОСОБЛИВОСТІ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Бадіца А. В., студент

Науковий керівник: Приймак Н. С., к. е. н., доцент

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені

М. Туган-Барановського

Актуалізація тенденції розвитку інновацій є запорукою успіху економічної системи будь-якої країни світу. Не є таємницею, що високотехнологічні розвинуті країни витрачають левову частку свого ВВП на розвиток інновацій в певних галузях економіки. Порівнюючи Україну з іншими потужними гігантами, можна зробити висновок, що вона знаходиться на стадії зародження усвідомлення важливості інвестування інноваційних досягнень. Відтак, на даний час, Україна має пріоритетні напрямки інвестування серед яких: переробна та добувна промисловість, будівництво, сільське, лісове та рибне господарство, фінансова, страхова діяльність, оптова і роздрібна торгівля. В той же час США та країни Європейського союзу вкладають кошти в інноваційний сектор економіки. Проблема реалізації розвитку інноваційності України полягає в наявності розбіжності між попитом на інноваційну продукцію масового вжитку та напрямом проведення науково-дослідних робіт у певній галузі. Існує також ряд протиріч між: необхідністю вкладання коштів у створення технологічних інновацій та непопулярністю інвестування в новітні технології, фінансування венчурних фірм та скорочення інвестиційної бази для венчурних інвестицій. Інновації та інвестиції є нерозривним симбіозом, який надає поштовх розвитку не тільки країнам, але і підприємствам. Одним з нетрадиційних і головних джерел інвестицій є венчурний капітал. Він є чинником стабільного зростання інноваційного комплексу країни, який поступово набуває популярності на вітчизняних ринках пострадянських країн. Слово «венчур» походить від англійського аналогу *venture* та перекладається як «ризикова спроба».

Зокрема, на нашу думку, венчурне інвестування – це вкладання грошових коштів в певний ризикований проект, в його реалізацію. Ризикованим він вважається саме тому, що потенційний дохід від

даного проекту не можливо прорахувати. Венчурне інвестування в Україні має власну специфіку, яка відрізняє цю діяльність від венчурного фінансування інновацій в США та Європі.

Відповідно до українського законодавства венчурне інвестування в Україні має такі особливості:

- структура активів венчурного фонду формується з незначними обмеженнями;
- венчурний фонд є інститутом спільного інвестування (інвестиційним фондом) закритого типу;
- збереженість права власності за інвестором, захищеність його вкладу;
- власниками венчурних інвестицій можуть бути виключно юридичні особи [1, 2].

Сьогодні в Україні базисом фінансування підприємств є прямі інвестиції або ж класичне інвестування. Венчурне інвестування є різновидом прямого інвестування.

Але в порівнянні з традиційним, венчурне інвестування має спрямованість до отримання прибутку внаслідок росту та продажу акцій, в той час як перше має на меті отримання дивідендів.

Отже, головною особливістю венчурних інвестицій є прибутковість, внаслідок росту капіталізації підприємства [3, с. 168-169].

Зокрема, на думку вчених, венчурне бізнес-середовище України має ряд особливостей:

- відсутність орієнтації на інноваційні проекти;
- привабливий механізм фінансування на засадах партнерства;
- найменші регулятивні вимоги законодавства;
- гнучкість для здійснення інноваційних програм;
- ризикованість через відсутність жорстких вимог щодо складу і структури активів цих фондів та операцій з ними [4, с. 77];
- низький рівень комерціалізації наукових розробок;
- відсутність системи інформаційної підтримки ринку інновацій;
- повільний розвиток мережі сучасних інноваційних структур (венчурні фонди, технопарки, бізнес-інкубатори тощо) [5, с. 154];
- відсутність державного венчурного фонду;
- відсутність концепції розвитку національної венчурної індустрії;
- відсутність неформальних умов для розвитку венчурного фінансування;

- венчурним фондам заборонено залучати кошти фізичних осіб;
- надання переваги інвесторами менш ризикованим проектам;
- відсутність державних гарантій за кредитами для венчурного інвестора [6];
- несприятливий інвестиційний клімат;
- відсутність ринку вільного приватного капіталу;
- недосконалість нормативно-правової бази у сфері венчурного бізнесу [5, с. 154].

Отже, венчурне інвестування в Україні є важливим пріоритетним напрямком як для розвитку малого і середнього бізнесу, так і для країни в цілому. Станом на сьогодні Україна знаходиться на шляху трансформації економічної системи з індустріального типу на інноваційний, основою якого є венчурні інвестиції. Відтак, Україна є привабливою для іноземних інвестицій, але потребує зміни стратегії венчурного фінансування.

Перспективи подальшого розвитку вбачаємо в розробці механізму підтримки та стимулювання інноваційного процесу залежно від рівня й особливостей розвитку венчурного інвестування.

Література.

1. «Про інститути спільного інвестування»: Закон України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080_17 (дата звернення: 08.11.2019).
2. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): Закон України від 15 бер. 2001 р., № 2299-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 21.
3. Наталія М. Краус Інвестування венчурних малих підприємств як об'єктивна потреба інноваційної економіки. *Економіка та управління підприємствами*. 2014. С. 166-174.
4. Коніна М. О., Тузова К. О. Особливості венчурного інвестування в Україні. *Международный научный журнал. Экономические науки*. 2016. № 4. С. 75-79.
5. Товмасян В. Р. Проблеми розвитку венчурного інвестування в Україні. *Економіка та держава*. 2015. № 2. С. 152-156.
6. Хома І.Б., Войтків О.В., Чепіль Г.В., Демчук Х.Б. Венчурне інвестування як спосіб реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу держави: зб. наук.-техн. праць НУ «Львівська політехніка». *Національний лісотехнічний університет України*. С. 292-298.